

"Crec que la nostra preocupació més gran ha de ser la de salvar el que tenim i fer possible que la Catalunya de demà sigui la que tots plegats desitgem, on el benestar, la pau i la llibertat estiguin ben arrelades a la nostra terra."

Josep Tarradellas i Joan
President de la Generalitat de Catalunya

(Del missatge que el passat dia 11 de Setembre adreçà al poble de Catalunya)

DINS D'AQUEST NUMERO HI TROBAREU INFORMACIÓ SOBRE:

- Josep Ball, Senador, ens parla a les pàgines centrals**
- Manifest d'Agramunt, 11 Setembre**
- Notes del Parlament de Catalunya**

SIO - Butlletí Informatiu Municipal

Director: Alcalde Sr. Ricard Vicens

Sub-director: Jaume Cuñat Mata

Edita: Ajuntament d'Agramunt (Lleida)

Impremta G. Vicens - Guimerà, 15
Agramunt

Redacció i Administració

Carrer la Plaça, 1 Apartat Correus 10
Agramunt (Lleida)

Subscripció anual: Espanya 150 ptes.

Estranger 180 ptes.

Número solt 15 ptes.

Dipòsit Legal: L. 138-1964

Publicitat:

Una pàgina	1200 ptes.
1/2 »	600 »
1/4 »	300 »
1/8 »	150 »

Per a subscripcions i anuncis poden
dirigir-se a la Llibreria

Gaspar Vicens - Tel. 39 09 79

o bé a Pere Mora - Tel. 39 03 81

Jaume Cots - Tel. 39 01 32

METGES:

El servei «Metge de Guàrdia» de la Comarca,
per als dies festius i caps de setmana, està
constituït a càrrec dels següents doctors:

Dr. JOSEP PERULLES MORENO

Telèfon 530776 — Les Pallargues

Dr. JAUME RUFACH TURRIELLA

Telèfon 390222 — Preixens

Dr. JOAQUIM FELIP BRUFAU

Telèfon 390154 — Agramunt

Dr. MIQUEL SUAREZ OTERO

Telèfon 390635 — Agramunt

CREU ROJA:

CREU ROJA I SERVEI D'AMBULANCIA

Telèfon 390013 - Guàrdia Civil Agramunt

FARMÀCIES:

Sr. ANGEL MAS GRAU

Telèfon 390133 — Agramunt

Sr. GUILLEM VILADOT PUIG

Telèfon 390087 — Agramunt

Als domicilis dels metges i a les farmàcies, hi
ha un cartell indicant, cada festa, el metge de
torn.

EL LECTOR OPINA...

SIO

Butlletí Informatiu Municipal

Us agrairé que feu constar públicament al nostre periòdic local
SIO, la meua gratitud a tots els qui m'han votat, en contribuir en el
meu èxit electoral, i a la vegada de l'ENTESA DELS CATALANS.

Una cordial salutació a tots de part meua i dels altres senadors de
l'Entesa ja que m'és impossible de fer-ho personalment.

Unim els nostres esforços per una Catalunya i un Estat Espanyol
lliure i democràtic.

Atentament,

J. BALL I ARMENGOL

COSES DE LA PARRÒQUIA

COLONIES.— Durant el mes d'agost es va celebrar la tanda de co-
lònies organitzada pel Club Parroquial d'Esplai; foren onze dies a
Sant Martí de Sesgaioles, amb 85 inscrits i tretze monitors, que amb
l'encertada direcció dels seus respectius grups, han demostrat la se-
va responsabilitat i entrega als infants, aconseguint que aquestes Co-
lònies, a més d'ésser unes bones vacances, resultessin molt profitoses
per al desenrotllament moral i social de tots els que conviviren en
conjunt d'una tal manera, que fou motiu perquè els Germans de la
Salle i altres estadants fessin aquest comentari: "La Colònia d'Agra-
munt, és la número 1 de totes les que passen per aquí, per la seva
organització, formació i alegria".

NOVENA.— Com cada any i com a preparació per a la Festa Ma-
jor, nou dies abans de la mateixa es feren les pregàries corresponents
en la novena de la nostra Patrona la Verge del Socós.

PUBLICACIO.— Mossèn Jesús Castells ha publicat un llibre en el
que amb gran riquesa de dades, explana el martiri de 107 sacerdots
del nostre Bisbat, que foren sacrificats en la passada guerra civil. Es
nomena "Martirologi de l'Església d'Urgell, 1936-39". Es tracta d'un
volum molt ben presentat, del tamany 15x25 i unes 400 pàgines. Si
algú s'interessa a adquirir-lo, pot fer-ho directament al Bisbat o bé al
despatx Parroquial.

COMUNIO A LA MA.— Aquesta forma de combregar està autorit-
zada en el nostre Bisbat, ara bé, cal fer un aclariment sobre la forma
de rebre-la, puix hi ha persones que no ho fan correctament. La ma-
nera establerta és la següent: "Qui vol combregar presenta al Sacer-
dot la mà esquerra oberta. En ella diposita el Sacerdot la Sagrada
Forma. Qui combrega l'agafa amb la mà dreta i allí mateix, davant
del Sacerdot, se la posa a la boca".

PRIMERA COMUNIO.— En aquest mes d'agost hi ha hagut una
nota molt simpàtica en la nostra Parròquia, i fou l'administració de
la Sagrada Comunió per primera vegada a en Robert Farràs Pastori-
no, nat a l'Argentina i fill d'en Francesc Farràs, natural de la nostra
Vila i afincat en aquella Nació on va morir l'any passat. La mare del
minyó ha volgut que aquest esdeveniment tan important en la vida
d'un cristià, el celebrés vora dels seus avis i en el poble en què va
néixer el seu pare, tan volgut de tots.

C.

AGENDA

SETEMBRE, 7 — CURIOSITAT

L'Ajuntament, com cada any, ens ha repartit el programa oficial de la Festa Major, fullejant-lo hem quedat gratament sorpresos al veure la quantitat d'anuncis redactats en català, fins i tot els hem contat: 89 en català i 37 en castellà, i el curiós del cas és que fent-ho també amb el de l'any passat 1976, els números quasi surten a l'inrevés: 27 en català i 99 en castellà. La gent es va concientiant.

DIA 7 — BARS

Avui ha estat inaugurat un nou snak-bar a la plaça del Pou, que junt amb el que fa uns mesos al carrer Àngel Guimerà, sumen ja la quantitat de 12 els establiments que serveixen begudes a la Vila.

DIA 9 — "LA MAÑANA"

Aquest diari "al servei de la terra ferma" avui porta un "suplemento especial" dedicat a la Festa Major d'Agramunt. Sentim ésser "puntillosos" però hem de deixar constància que la fotografia que hi ha a la plana 4 no correspon pas a Agramunt. En canvi, sí que és de Bellpuig.

DIA 9 — S. O. S.

L'han llançat els membres del CAU, en uns cartells murals empegats en diferents llocs de la Vila, on demanen qui pot facilitar-los un local per a centre de reunió de les seves activitats.

DIA 11 — DIADA NACIONAL DE CATALUNYA.

Aquest 11 de Setembre Agramunt l'ha celebrat dignament, amb un acte multitudinari a la plaça Mercadal on s'ha llegit un manifest, que portava l'adhesió de quasi totes les entitats i partits polítics de la Vila, junt amb una audició de sardanes i l'actuació de la Coral d'Avui que ens oferí cants de la terra. Ja de bon matí, la majoria de balcons de la Vila lluïen Senyeres.

DIA 11 — CREU ROJA

Aquesta entitat benèfica ha celebrat, durant el matí i aprofitant la Festa Major, la Festa de la Bandereta per a recaptar diners per a les seves despeses. L'entusiasme dels seus components, que es repartiren per tota la Vila i les seves principals entrades, més la generositat dels agramuntins i forasters ha portat a fer una recaptació d'aproximadament 92 000 pessetes.

DIA 12 — FESTA MAJOR

Aquesta, digem-ne, nova Festa Major programada per als dies 10 i 11 (dissapte i diumenge), pràcticament s'ha allargat fins avui (dilluns). El veritable protagonista d'aquestes festes ha estat el temps, que ha resultat magnífic i ha permès celebrar els actes populars -a l'aire lliure- amb gran concurrència de públic.

Els actes programats per l'Ajuntament han estat per a tots els gustos i edats: jocs infantils, putxinellis, traques, sardanes, concert, balls de tarda i nit, la majoria en el marc immillorable de la plaça Mercadal. Dels actes religiosos cal destacar la gran aflluència de feligresos a l'Ofici Solemne i, per contra, la poca a la Processó d'uns moments abans. Els actes de caire particular també foren molt variats: competicions de tir al plat, partits de futbol sessions de cinema, revista "vodevill", sessions de ball i actuació de cantants.

DIA 14 — ROBATORIS

Aquesta nit, i segurament els mateixos lladres, han entrat per a robar en dues indústries del ram metal·lúrgic d'Agramunt i a una indústria de carns de Preixens, emportant-se'n diners en dues d'elles.

DIA 14 — ESCOLARS

Els d'E. G. B. han començat el nou curs als diferents centres de la Vila. Ens informen que a les Escoles Nacionals han reformat la cuina i que la nova instal·lació sembla de cine.

DIA 20 — ACCIDENTS

En el que va de mes i dissortadament, cal resenyar-ne dos i greus. El primer el d'un nen que fou atropellat per una motocicleta conduïda per un altre. En segon també un altre atropellament, aquesta vegada fou una furgoneta que al fer marxa enrera atropellà també un nen.

Àdhuc la nostra mainada

En un d'aquests carrers nostres, que, amenaçats pel trànsit gairebé continu, estan en perill d'extinció, ahir una colla de nens jugava a futbol. El fet, ben mirat, no té res d'extraordinari i fins i tot puc admetre que és d'una quotidianitat absoluta. Que els nens juguïn a pilota als nostres carrers, és un fet prosaic que no ve a tomb; d'aquest partit de carrer, però, em sobtà un fet.

L'equip dels que semblaven superiors van marcar un gol dubtós. Els infants, ja que no tenien a l'abast les mides d'apreciació empíriques de què gaudeixen els professionals (em refereixo naturalment a un àbitre i al camp reglamentari), van posar-se en un principi a discutir si el xut era o no era gol.

(Vaig recordar-me en aquells instants que més d'un cop m'havia trobat en el mateix problema. La solució sovint era ràpida i clara. El capitost de la colla — que, a més a més, era el millor jugador i l'amo de la pilota— donava el veredict —"això és gol" o bé "això no és gol"— de faisó determinant i irrevocable, ja que si no l'acceptàvem corriem el risc de quedar-nos a mig partit. A més, no sé què ho feia, però la decisió sempre era favorable al mateix bàndol).

En aquest cas, emperò, la manera com es determinà la sentència fou ben bé a l'inrevés. El capitost —que també era el millor jugador i l'amo de la pilota— va preguntar als companys, un per un, si creien que el xut era gol o no ho era. Dels deu, sis digueren que no i quatre que sí. Segons la qual cosa l'infantil portaveu decidí, tot i que els veredictes perjudicava els seus, que el xut no seria considerat gol.

Els nostres nens estan aprenent a jugar. I a jugar —perquè també el jugar implica política— d'una manera democràtica. I això és bo.

MANIFEST 11 de Setembre

AGRAMUNT, 1977

*"Abans arriscaré la eva corona que atorgar als catalans
llurs privilegis, qualsevulla que siguin"*

FELIP V

En morir el rei d'Espanya, Carles II (1700), sense descendència, es plantejà la qüestió dels successors a la corona reial. Castella es decantà a favor de Felip V, mentre Catalunya, perquè no veia massa clares les intencions d'aquest, es mostrà favorable a l'arxiduc Carles. L'enfrontament entre felipistes i carlistes donà lloc a la guerra de Successió. En un principi les tropes angleses, portugueses, holandeses i austríaques recolzaren la postura de Catalunya, però després per qüestions de política internacional la deixaren sola en la lluita contra Felip V.

En la batalla, Lleida (1707) i Tortosa (1708) caigueren aviat; Barcelona, emperò, resistí. Els barcelonins, tement la ruïna de les llibertats, van creure necessari, per a llur dignitat de catalans de mantenir la resistència davant el rei Felip V, puix eren conscients que Barcelona representava les llibertats de Catalunya.

Després del setge d'un any, Barcelona, l'onze de setembre de 1714, hagué d'acceptar la rendició. Durant la resistència des de les figures més altes, com el Conseller en Cap Rafael Casanova, fins al més humil artesà o menestral, els barcelonins van complir íntegrament llur deure.

En aquests moments Catalunya perdé tots els seus privilegis i llibertats (les institucions pròpies, les lleis, la llengua, la Universitat...) i, a més, fou sotmesa per una ocupació militar. Catalunya hagué de callar, no per imposició de la justícia, sinó per la raó de les baionetes.

Es evident que la caiguda de Barcelona aquell desgraciat 11 de setembre de 1714 fou el daltabaix més fort de la nostra història. Però recordeu que no fou l'únic. Recordeu els que durant tots aquests anys han estat perseguits i morts en la seva lluita per tornar a donar a Catalunya la seva llibertat política, les seves institucions, sempre democràtiques, la seva llengua pròpia i tot el que ens arrabassaren aquell dia i que durant tants d'anys ens han negat.

Val la pena recordar en aquests moments que el nostre poble no ha usat mai de la violència per reconquerir el que legítimament és seu. No ha respost amb odi, a l'odi que ell ha sofert. No s'ha regirat mai amb violència a la violència de què ha estat víctima. Ni ha demanat venjança per als que l'han oprimit.

En aquests dies plens d'esperança per a tot el poble català en mes hem de tenir ben present que altra vegada ho aconseguim el que tal dia com avui ens prengueren per la força de les armes he mde tenir ben present que altra vegada ho aconseguirem dintre el marc de la democràcia i que el camí que ens menarà a aquesta ens portarà, ineludiblement, al reconeixement ple de la nostra identitat com a poble. Perquè democràcia, la democràcia real, és el camí de la llibertat i la llibertat ho és per a tots o no es llibertat.

En aquesta àrdua tasca que ens espera de refer el nostre oprimit poble, tots els catalans ens hi hem d'ajudar. I quan parlem de catalans sols ens referim a una classe. Els que siguin d'allà on siguin i hagin vingut d'allà on hagin vingut, estimin aquesta terra i la sentin com a seva. Que tinguin la seguretat tots aquells que han vingut a parar entre nosaltres, foragitats contra la seva voluntat dels seus llocs de naixença, que els seus costums, llengua i tradicions seran respectats si ells respecten, ajuden i defensen els drets d'aquesta terra comuna que és Catalunya.

Catalans, prenguem consciència d'on venim i d'allà on volem arribar. Sortim d'un període de la nostra història en què ens han estat negats els principis més elementals com a persones i com poble. Sortim d'una etapa que ens ha marcat profundament. El nou temps que ara comença vol uns nous mètodes, unes noves maneres que tots hem d'emprar.

Sabem que a voltes ens serà difícil fer-les servir. Però no ens desesperem, sinó el contrari. Fem tots plegats un esforç, perquè és amb l'esforç de tots que arribarem a conquerir un país digne amb unes renovades estructures polítiques, socials i econòmiques per aconseguir el major benestar per a tots i amb la màxima dignitat com a persones i com a poble.

Catalans, tingueu ben present que el que avui celebrem no és la pèrdua de les llibertats de la nostra pàtria, sinó el moment en què el poble català comença de nou la lluita per reconquerir-les.

Per això, avui, Onze de Setembre de 1977, manifestem:

— El nostre recolzament a l'anhel que mou l'Assemblea de Parlamentaris.

— La nostra voluntat que sigui reinstaurada la Generalitat amb el retorn del seu President, l'Honorable Josep Tarradellas i Joan.

— La nostra adhesió als principis de l'Assemblea de Catalunya de Llibertat, Amnistia i Estatut d'Autonomia.

— El nostre homenatge a tots aquells que han lluitat, sofert i mort per les llibertats de Catalunya.

CATALANS: VISCA CATALUNYA!

Comissió 11 de Setembre

La DIADA a AGRAMUNT

Tal com informàvem en la secció "Agenda" del número del mes d'agost, reunits els partits polítics locals per tal d'estudiar els actes a celebrar per la diada de l'Onze de Setembre, acordaren formar una comissió organitzadora el més àmplia possible invitant totes les entitats de tot tipus que hi ha a la nostra vila. Acudiren a la crida adherint-se a la Diada les següents entitats: Associació de veïns carrer Sió, Casal Agramuntí, Congrés de Cultura Catalana, Coral d'Avui, El CAU, Club de Futbol Agramunt, Club de Tennis, Esquerra Republicana de Catalunya, Grup Escènic, Partit Comunista Obrer de Catalunya, Penya Barcelonista, Partit Socialista de Catalunya (C), Partit Socialista Obrer Espanyol, Partit Socialista Unificat de Catalunya, Redacció de Sió, La Senyera, Societat de Caçadors, Unió Democràtica de Catalunya, Unió General de Treballadors i Unió de Pagesos.

Una vegada discutits i aprovats els actes a fer per la Diada, s'organitzaren diferents comissions encarregades d'estudiar i treballar, sempre amb l'aprovació de la Comissió en les diverses tasques a portar a terme.

El dia 7 i en un ple extraordinari, l'Ajuntament s'adherí a la Comissió de l'Onze de Setembre després d'haver-li estat presentada per aquesta una petició en aquest sentit.

La Comissió Organitzadora demanà al

poble d'Agramunt, i per mitjà d'uns prospectes, que en la Diada Nacional de Catalunya pengés la senyera de les quatre barres als balcons i finestres tal com ja es va fer l'any passat i es repetí en la diada de Sant Jordi. Enguany foren moltíssimes més les que adornaren les façanes de les nostres cases. Altra volta i tal com succeí l'any passat i malgrat la previsió, les botigues exhauriren les existències de senyeres.

El dia 11 al migdia i a la plaça Mercadal començaren els actes amb la ballada d'una sardana. A continuació la Coral d'Avui interpretà tres composicions: El cant del Poble, Som Catalans i Cant a la Pau... Acte seguit un representant de la Comissió Organitzadora llegí el Manifest redactat a l'efecte i que més tard fou repartit imprès entre els nombrosos assistents a la commemoració. Per finalitzar fou cantat Els Segadors per la Coral i el públic congregat al miting de la plaça. Cal assenyalar la presència d'algunes pancartes i banderes de diferents partits i entitats de la Vila.

Si la conquesta de les llibertats del nostre Poble serà una tasca àrdua i llarga, el dia 11 de Setembre, Diada Nacional de Catalunya, s'aconseguí una nova fita vers la normalització d'una nacionalitat que vol, i aquell dia ho demostrà, viure plenament la seva condició de tal.

U. G. T.

La Comissió Gestora de la U.G.T. a Agramunt, informa a tots els seus afiliats i simpatitzants que després de molts dies treballar per la contractació d'un local, per fi l'hem aconseguit. Aquest local està situat a la Plaça de l'Església, 3, segon pis, i entrà en funcionament el 16 d'Agost.

Així mateix aquesta comissió gestora comunica als seus afiliats i simpatitzants, que per qualsevol gestió i pagament de les quotes mensuals deuen passar per aquest local a hores d'oficina que pròximament es donaran a conèixer.

Aquesta Comissió posa en coneixement que provisionalment i després de la votació efectuada el passat 7 de juliol, està composta pels següents membres:

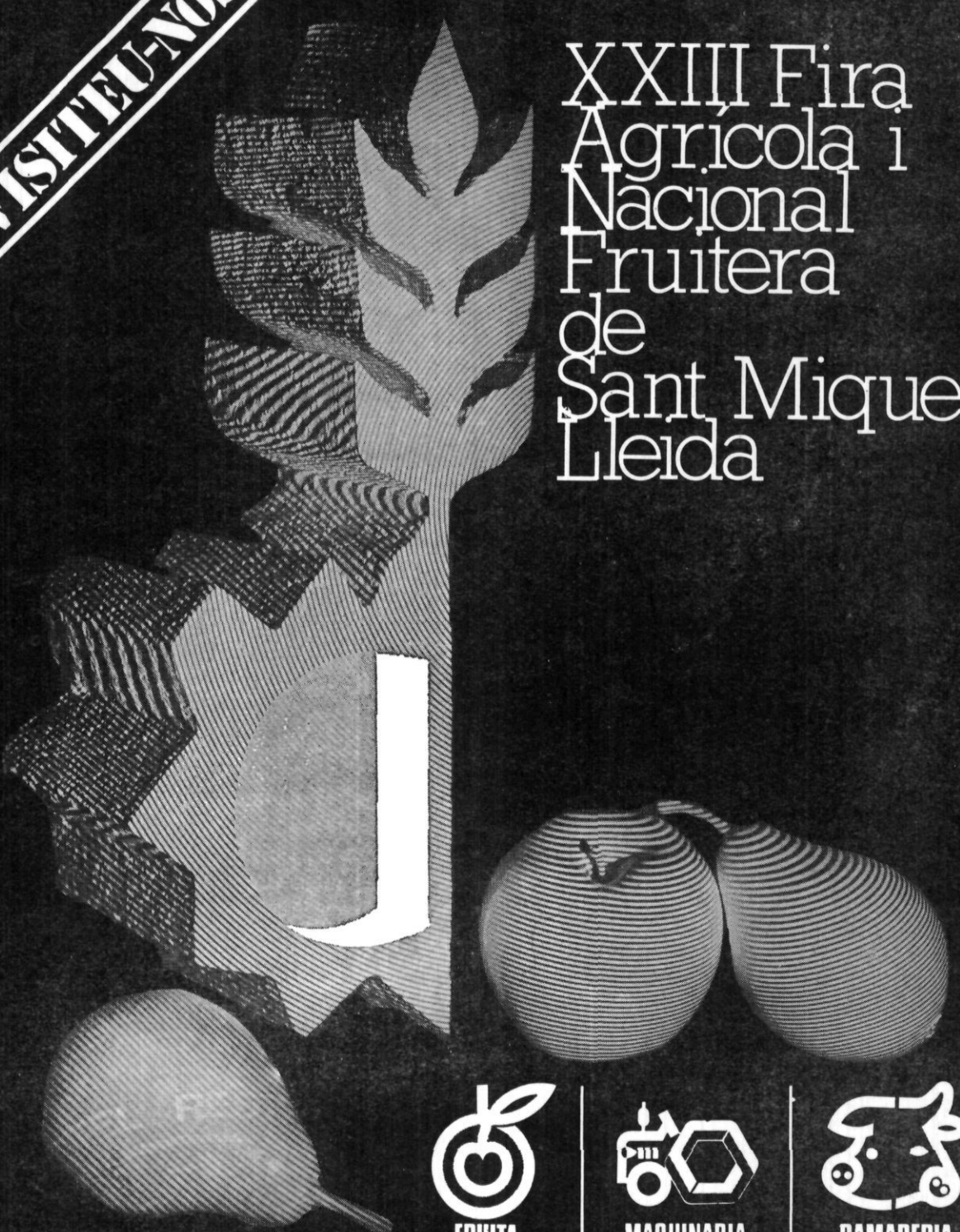
Secretari: Emili Gil Tresorer: Francesc Tallavi
Premsa: Miquel Marín Informació: Carme Ribalta

Reinstaurada ja, oficialment, la Generalitat de Catalunya, fem evident als nostres lectors que al proper número, ja que aquest està pràcticament imprès, els oferirem un suplement, on hi haurà un ampli comentari sobre aquest fet tan transcendental pel poble català.

VISITEU-NOS!

XXIII Fira Agrícola i Nacional Frutera de Sant Miquel Lleida

RECORD IMAGEN 4

FRUITA

MAQUINARIA

RAMADERIA

Trobareu múltiples solucions per els vostres problemes agraris al Certamen Agrícola més important d'Espanya.

Catalans!! Catalanitzem Catalunya

Catalanitzem els Països Catalans!!

El secretariat del Congrés de Cultura Catalana, dins de la Campanya del CATALA AL CARRER, fa una crida pública a tots els veïns de la SUBCOMARCA DEL SIÓ, perquè ajudin a portar a terme la plena normalització de la *retolació en català* dels noms dels pobles, places, carrers i altres llocs públics.

Creiem que com a catalans, ja que formem una comunitat diferenciada i amb una personalitat pròpia, tenim el DRET d'exigir la catalanització dels noms dels nostres carrers, places...

Recordem a tots els veïns que tenen DRET a canviar-se gratuïtament el nom al català; per la qual cosa sols cal passar pels respectius ajuntaments.

VEÏNS DE LA SUBCOMARCA DEL SIÓ, EXIGIM la

retolació toponímica en CATALA, dels noms de:

Les Pallargues, Puigverd d'Agramunt, Les Puelles, Montfalcó d'Agramunt, Montclar d'Urgell, Donzell d'Urgell, Les Ventoses, Butsènit d'Urgell, Montgai i La Sentiu de Sió.

Perquè això es dugui a terme, preguem a tots els Ajuntaments de la Subcomarca del Sió que facin els tràmits necessaris per la NORMALITZACIÓ DE LA NOSTRA LLENGUA ALS NOSTRES POBLES, i demanem a tots els veïns que tots els anuncis, escrits, factures, etc. les facin en català.

CONGRÉS DE CULTURA CATALANA
Secretariat d'Agramunt
i Subcomarca del Sió

Congrés de Cultura Catalana

Es comunica a tots els congressistes i a qui pugui interessar, que s'han posat a la venda uns textos explicatius de temes d'actualitat. Els esmentats textos, són molt econòmics: un duro, així com també un text de l'Estatut de Catalunya del 1932, al preu de vint-i-cinc pessetes.

Els fulletons tracten de:

Què és l'Autonomia?
Els pagesos i l'Autonomia.
La dona i l'Autonomia.
El Parlament de Catalunya.
La sanitat i l'Autonomia.
El moviment obrer i l'Autonomia.
L'ensenyament i l'Autonomia.
L'Estatut de Catalunya.

Tot això ho trobareu a les llibreries:

Pera d'Agramunt.
La Cultural, de Jaume Brils.
Impremta i Llibreria, de Gaspar Vicens.

Agraïm a aquestes llibreries la venda que fan dels esmentats fulletons, d'una manera totalment desinteressada.

CONGRÉS DE CULTURA CATALANA
Secretariat d'Agramunt
i subcomarca del Sió

Cooperativa Agropequaria de Guissona

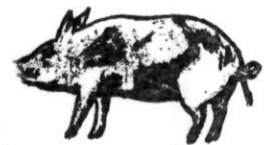
Pinsos Compostos

Escorxador general
Frigorífic

Medicaments i
Assistència Tècnica

Material per la
Ramaderia

Secció Agrària

Tels. 22, 40 i 77

G U I S S O N A

inventari de riella

LA NOIA

per Guillem Viladot

Aquest estiu, un dia, en sortir de Lleida, vaig trobar la filla d'un amic meu que feia auto-stop. En reconèixer-la, vaig aturar-me per tal que pujés al cotxe. Vam fer el viatge junts. En agafar la carretera de Balaguer, la noia -d'uns setze o disset anys- va començar a parlar. Ho va fer d'una manera espontània. Més ben dit: al cap de poca estona vaig tenir la sensació que aquella noia tenia necessitat de parlar, i potser jo li oferiria les condicions que ella necessitava per a fer-ho. Difícilment la gent jove, en especial l'adolescent es lliura a una conversa amb una persona «madura». Potser perquè s'admet una distància tàcita que fa molt complexa, per a no dir impossible, la comunicació. Ja no es tracta de viure en funció d'uns "valors" distints, sinó que podria ser que es tractés de dos espais difícils de comunicar per raó que l'adolescència és un espai obert i el de l'adult és un espai tancat. Almenys teòricament. I encara més: en quant als "valors", l'adolescent actual intueix que la nostra ha estat una generació bastida de valors estrets, terriblement escolàstics, que ens han fosilitzat prematurament. Potser per això l'adolescent actual fuig de tota mena de valors, i, sobre tot, dels nostres: no vol córrer el perill de contaminar-se. Al final del seu parlament, aquella noieta va dir-me: "Tu t'admires i et confesses que no entens res del que et dic, veritat?" Jo vaig arronçar-me d'espatlles. Ella, com aquell que obre una porta que de fet no ha estat mai tancada, va afegir "És que no hi ha res a entendre; entendre és cloure el procés, és arribar al final, és morir." I com si volgués acabar d'arrodonir la seva idea, exclamà suaument: "Les coses són com són."

(Al final de l'estiu acostumem a fer inventari dels fruits recollits durant l'any. Hi ha qui fa balanç dels fruits de la terra. I qui els fa dels fruits de la vida. En cloure's, sembla que l'estiu obri el curs a una nova anyada. A la cantonada, sembla que la tardor ens esperi per tal d'encetar tot un enfilall de vivències inèdites. Inconscientment pensem que tot serà igual, que res no pot alterar l'ordre d'una vida que fa temps que anem repetint uniformement cada dotze mesos. A vegades vivim com si ja fossim morts, com si res ja no fos capaç d'enriquir-nos: de fer moure la il·lusió, l'esperança, la tafaneria davant de l'inconegut. Però no cal que esdevinguin grans afers per a saber que encara som vius. Sovint n'hi ha prou amb que els nostres ulls s'obrin una mica més que l'acostumat per a saber que davant nostre hi ha quelcom que ens il·lumina: un llibre, una carta, una persona, una llum, unà olor, una paraula...)

La noieta va posar davant meu, talment un conte o un film o un paisatge, la seva vida il·lustrada, en certs punts, per relacions sexuals amb nois i fins i tot amb alguna amigueta. Aquella noieta narrava aquestes experiències com el resultat natural d'un procés de coneixement, no com uns fitons cobejats objectivament; eren conseqüència d'uns determinats nivells de comunicació humana. Més ben dit, en uns moments molt precisos la comunicació d'aquella noieta amb els seus companys i companyes, demanava, pel seu acompliment, una cota de tipus sexual, com si les paraules ja no fossin suficients, com si les paraules, en certa manera, distorcionessin el veritable sentit comunicatiu. O com si la mirada i el tacte quedessin curts per a conèixer uns espais que els comunicants tenien necessitat d'omplir. El sexe, doncs, no era, en aquest cas, un goig a aconseguir per ell mateix, sino un factor humà de coneixement mutu. Un factor natural, un element que és donat i que cal emprar quan es necessita com a tal. Jo escoltava aquella noieta amb profunda admiració, perquè la veia decidida de romandre en un camí on les coses són el que són i no allò que els altres volen: un camí net en el qual l'opció era la de l'espai obert.

(Al llarg de la Ribera del Sió, des de l'Assentiu fins a Agramunt, la terra, els cultius, els pobles, no semblaven ser els mateixos de sempre. Tot s'oferia més càlid, amb tons més esbatanats, com si hi hagués moltes coses per a acabar. Fins i tot les persones que es veien pels carrers i pels camins, palesaven un altre gest vital: no tan conformista, no tan derrotat. He fet aquest trajecte centenars de vegades: a ple dia i a plena nit. Em sé pam a pam aquesta carretera i coneix els arbres, les pedres, els conills, els núvols, les estrelles i tots els seus components humans com si em pertanyessin. Uns components que -ara me n'adoñava- no havia comprés mai, no havia entés mai malgrat que els hagués assumit sempre. Uns components que eren allà, que eren com eren, que són com són: oberts, inacabats, dins un pocés d'enriquiment. I per primera vegada, aquesta Ribera del Sió es una adolescent que verbalitza la història viva.)

En JOSEP BALL i ARMENGOL

La peça on ens rep en Josep Ball és senzilla, sòbria però d'una forta personalitat; es nota que és un lloc de treball, d'estudi, quasi un petit museu: una estanteria plena de llibres de diverses temàtiques, però on hi predominen els d'història i arqueologia, i més estanteries i una vitrina curulla de restes arqueològiques que fins i tot s'escampen per terra: trossos de ceràmica, puntes de sageta de sílex, percutors, destrals de mà, fragments de mosaic romànic, pedres de sepulcre de corredor i pedres i més pedretes. L'única nota de color són unes flors que hi ha al balcó que, no obstant, tenen com a fons les pedres d'una de les parets de la nostra mil·lenària Església Parroquial. Damunt la taula, unes espigues de blat, dins un flascó hermèticament tancat, és l'única cosa que, a primer cop d'ull, pot reflexar la seva dedicació a qüestions agrícoles, mes no hem d'oblidar que aquest no és el seu lloc habitual de treball. Ell viu a Lleida i els de SIO hem vingut a entrevistar-lo aprofitant una de les seves, molt freqüents, vingudes a la Vila per a visitar els seus pares car, com tothom sap, ell és fill del conegut metge Ball.

En Josep Ball és un home alt, madur de 57 anys, casat i pare de família. Aquesta maduresa potser accentuada per la seva parcial manca de cabells i les ulleres de muntura grossa que junt amb el seu posat seriós dona la impressió de persona adusta, cosa que es desmenteix ràpidament amb el seu tracte planer i la rialla franca que de tant en tant se li escapa en la conversa. Té la veu dobla i en el diàleg emplea poc el "jo" que substitueix pel "nosaltres", confirmant el que ens diu; que no li agrada el protagonisme i prefereix, amb tot, el treball d'equip.

A continuació els oferim un ampli extracte de la llarga xerrada que amb ell tinguérem un dissabte a la tarda.

— Vaig néixer a Agramunt l'any 1920. Als tres anys, la família ens vam traslladar a Barcelona. Vaig cursar els meus estudis als Escolapis de Barcelona. En arribar la guerra, vam ésser desplaçats de la Ciutat Comtal i vam venir a viure de nou a Agramunt. Finalitzada la guerra, vaig tornar a Barcelona per estudiar Pèrit Agrícola i l'especialitat d'Enginyer

Tècnic en agropecuàries. Un cop acabada la carrera vaig ingressar a la Diputació de Barcelona. D'allà vaig passar a Lleida per a les valoracions de les expropiacions que es feien al pantà de Mequinensa. Allí em van donar la Delegació d'expropiacions de l'empresa ENER a Lleida. En ser a Lleida, hi va haver unes eleccions al col·legi de Pèrits Agrícoles i em van elegir secretari, més tard em nomenaren president, per després reelegir-me. Les meves activitats han estat naturalment professionals, i alhora de cara al país, a la cosa Catalana. Perquè crec que les persones no sols han de viure de la professió sinó que es deuen a la societat en què viuen. Llavors tenia el neguit de veure la cultura catalana marginada. Després de nombrosos contactes entre els col·legis professionals de Lleida, es formà una comissió intercol·legial la qual vaig tenir la satisfacció de presentar al públic de Lleida l'onze de març del 76, fent-se, d'aquesta manera, les primeres taules rodones del sector agrari. Participarem en totes les activitats culturals o de protesta. En aquells moments ja pertanyia al Congrés de Cultura Catalana i a Omnium Cultural. Al C. C. C. participo en els àmbits d'Agricultura, Història i Dret. O sigui que, llavors més que ser d'un partit polític, el que faig és una labor cultural de cara al poble de Lleida i totes les comarques. Sóc membre de l'Assemblea Intercomarcal d'Estudiosos de Catalunya i collabore-

Fill d'Agramunt i Senador per Lleida

dor de l'Institut de Prehistòria i Arqueologia de la Diputació de Barcelona i també sóc dels fundadors de l'Escola Garba-Espiga de Lleida.

— En quin moment vostè va entrar a la política?

— Durant la preparació de la campanya electoral, va venir una comissió dels partits a casa a oferir-me una candidatura de senador per a l'Entesa dels Catalans, cosa que em va estranyar molt, perquè no pertanyia a cap partit polític. Em van argumentar que era una persona molt coneguda a Lleida i sobretot en el moviment de la cultura catalana, la qual cosa encaixava perfectament amb l'Entesa dels Catalans, que era una candidatura unitària basada en els drets de Catalunya i l'Estatut. Després d'uns dies de reflexió vaig decidir acceptar. És a dir, jo no he buscat la política sinó que ella m'ha buscat a mi. Però una vegada posats a fer política, espero no defraudar el poble de Catalunya i seré el que formaré en primera línia en tot el que sigui possible, pel bé del nostre país i d'Agramunt.

— ¿La seva entrada a l'Entesa dels Catalans, recolzada pels partits d'esquerra, pressuposa una ideologia afí?

— En aquests moments no em puc manifestar ideològicament, per respecte a tots els partits que han recolzat l'Entesa. L'Entesa dels Catalans és un grup parlamentari unitari per a la defensa exclusiva dels drets Nacionals de Catalunya.

— Com veu els problemes a nivell comarcal?

— A rel d'haver sortit senador, pertanyo a la comissió d'agricultura de l'Entesa dels Catalans. El dia 8 de juliol passat es va inaugurar a Barcelona l'Institut d'Estudis Agraris, del que vaig presidir mesa, el qual estudia l'estructura agrària de tot Catalunya i esperem que sigui un organisme de la propera Generalitat.

— ¿Com pensen resoldre els greus problemes de marginació que patim a les nostres comarques?

— Tenim projectat anar, els Senadors de Lleida, a tots i cada un dels caps de comarca per a conèixer sobre el terreny tots els seus problemes, mitjançant

els contactes amb els representants dels partits polítics, centrals sindicals, etc.

— Com veu el restabliment de la Generalitat provisional?

— Veig un camí molt difícil. No ens podem saltar les lleis a la torera. Volen donar una Generalitat descafeïnada, i és indubtable que aquesta vindrà, però ens serà molt difícil d'establir la definitiva, és a dir, la lluita serà a les Corts, per l'Estatut.

— Com veu les eleccions municipals?

— En les eleccions municipals aconsellaria que als llocs on ha guanyat la U.C.D. s'ajuntessin els partits catalans, perquè el que representaria que aquestes eleccions les guanyés el Centre a Catalunya, fóra molt greu per a tots nosaltres.

— Quin tipus d'inquietuds culturals té?

— Sempre m'ha agradat d'estudiar el nostre passat. Per què som catalans, de la forma que som catalans i quins motius tenim per a ser catalans? Ho he començat des dels temps més remots, és a dir, per l'arqueologia, que tal volta és la meua inquietud més arrelada, i també he estudiat molt la història i el Dret Català.

— Sabem que vostè ha treballat en l'arqueologia, per aquí a Agramunt, i hi ha fet moltes troballes.

— Sí, i quan hi hagi un ambient apropiat i gent responsable, no tindriem, junt amb el meu pare, —pedra fonamental d'aquestes recerques— inconvenient donar les peces per un museu local d'Agramunt, etc.

— Per acabar, vol dir alguna cosa més?

— Vull fer patent la meua més enèrgica protesta per quant en una de les voltes que he fet per Agramunt, vaig trobar al camí Vell de Mafet la "Roca de la Delfina" destrossada, desapareguda. És una llegenda d'Agramunt de la qual el doctor Puig i Ball, al seu llibre d'Agramunt, ens n'explica la seva particularitat. Un poble es coneix pel seu nivell cultural i a Agramunt no li està gens de bé que no hagi tingut en compte aquestes coses.

Tramitacions,
Automòbils,
Passaports i
Expedients
en general

Gestoria
FEIXA

Sabateria, 6

AGRAMUNT

Xocolata

Jolonch

AGRAMUNT

Estació Servei Agramunt

Pista - Terrassa - Piscines - Discoteca - Snack-Bar

Restaurant

Telèfons 390202 i 390802

Secció d'Engràs i Lubrificants

Per a un bon servei

*Servei Oficial
únic de
EL OCASO, S.A.*

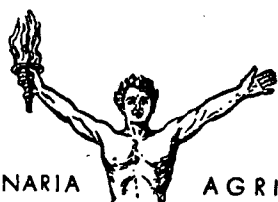
**Funerària
(Casa Romà)**

Mercè, 19

Tel. 390309

AGRAMUNT

Rapidesa.. Economia..

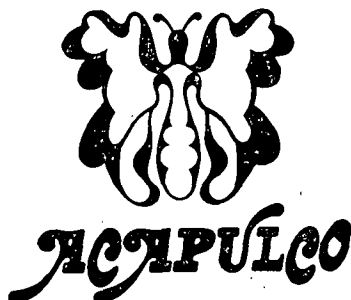
MAQUINARIA AGRICOLA

JOSEP MARTORELL

Llenya i Carbó

F. Santamaria i Fills

Santa Esperança - Telèfon 390387

**BAR-RESTAURANT
DISCOTECA**

AVDA. DE LERIDA Nº11 **Monzón** (HUESCA)
TEL 40 01 85

Direcció: RAMON INGLÉS (Crich)

li ofereix els serveis de
**RESTAURANT · CAFETERIA
SALA DE FESTES · RESIDENCIA
BARRA AMERICANA**
atesa per belles Senyoretas

**Es lloga PIS de l'edifici
"La Torre"**

Raó: ANTONI ANDREU

Paris, 122

Tel. 223 06 05

Barcelona - 11

HISTÒRIA

La Generalitat de Catalunya

Les guerres de Pere el Cerimoniós amb Castella (1362) van obligar, a causa de les grans despeses que comportaven, a construir un organisme, el qual tenia funcions financeres, polítiques, militars i judicials, aquest organisme duia el nom de Diputació del General o Generalitat de Catalunya.

La forma de govern autònom de les diverses regions de la confederació Catalano-Aragonesa, es realitzà amb la Corona, mitjançant la Generalitat, en l'ambient del pactisme democràtic, analitzant problemes i fent concessions mútues i pacífiques.

D'aquesta manera es creaven universitats, catedrals, llotges, cancelleries, bancs, la marina mercant, etc. i un florent comerç interior i exterior que configuraren, en aquell temps, un dels estats més lliures i avançat d'Europa.

La Generalitat, per a defensar les seves prerrogatives i constitucions, tingué, al llarg del temps, les topades amb Joan II que provocà la guerra del Remences, amb Ferran el Catòlic, que la volia convertir en un organisme purament administratiu sense poder polític, amb Felip IV, durant la guerra dels Segadors i amb Felip V, que la suprimí pel decret de Nova Planta, el 1.714, acabada la guerra de Successió.

El 1.931 el govern de la República reconeix la Generalitat provisional i aprovada oficialment pel Parlament l'any 1.932, era formada pel President, que tenia la representació de l'Estat central i primer magistrat de Catalunya, el Parlament, elegit per sufragi universal, el Tribunal de Cassació i les Conselleries, que tenien caràcter ministerial, de justícia, dret, cultura, finances, ordre interior, sanitat, obres públiques, agricultura, etc.

Després dels fets del 6 d'octubre del 1.934, quedà suprimida momentàniament, fins que les Corts del 1.936 la tornaren a restablir.

En entrar l'exèrcit del general Franco a Catalunya, durant la guerra civil del 1.936, el govern de Burgos, l'abril del 1.938, la va derogar.

Actualment, dins el marc de la monarquia, tots sabem que estan molt avançades les negociacions, entre el govern i el president Tarradellas, per al restabliment provisional de la Generalitat de Catalunya i, una vegada assolida aquesta provisionalitat, seran les Corts les encarregades de legislar definitivament les corresponents prerrogatives polítiques, culturals, administratives, etc.

P. MORA

ROS ROCA S.A.

LA INDÚSTRIA
DEL REMOLC

MOVIMENT DEMOGRÀFIC

MES D'AGOST

NAIXEMENTS:

Ferran Hernandez i Garrido dia 22
Miquel Rodríguez i Puig dia 24

MATRIMONIS:

Krikor Kassarjian, amb
M.ª Dolors Soldevila Solà dia 12
Jaume Badia Pedrós, amb
Rosa M.ª Viladrich Huguet dia 20

DEFUNCIONS

Bartomeu Galceran Petit, anys 76, dia 14
Emili Fernandez Fernandez, 49, dia 28
Maria Gaspà Pons, anys 88, dia 29

PLUJA CAIGUDA DURANT EL MES D'AGOST

Dia		litres m. ²
4	2'5	
7	2'5	
9	9	
10	0'4	
11	4'5	
16	1	
21	1'7	
26	14'3	
27	4	
28	0'7	

Total 40'6 litres m.²

L'Observador: DEUDAT PONT

TAPISSATS DE COTXES I MOBLES

TAPICERIA RECASENS

Plaça Pou, 6 Tel. 390140 AGRAMUNT

*El vostre cotxe a la
intempèrie no hi guanya
res!*

Tanqueu-lo al garatge.

RAÓ:

**MIQUEL SOLÉ
BUIREU**

*Avinguda Agustí Ros, 14
Telèfon 390738*

Ens donem a conèixer!!

El propòsit d'aquesta carta és donar-nos a conèixer com a entitat viva, ja que, malgrat que fa dos anys que aquest agrupament s'ha format, sabem que encara hi ha molta gent que desconeix la nostra existència.

Abans de res, exposem els objectius del Moviment Escolta:

■ L'anunci de Jesucrist en la vida escolta i guia per fer créixer l'Església enmig dels nois i noies.

■ El desenvolupament físic especialment a través de l'austeritat i de la vida a l'aire lliure.

■ El desenrotllament del caràcter i de la personalitat.

■ El treball en l'equip, l'esforç, el gust per les responsabilitats a partir de les pròpies aptituds i la descoberta del sentit comunitari de la vida professional i social.

■ El servei als altres, desvetillant la solidaritat i l'acolliment, la valentia i el risc, vertebrats per la visió cristiana de l'home i de la pròpia responsabilitat familiar, social i cívica.

(Article 1.er dels Estatuts)

Dins d'aquest moviment, els minyons estan dividits en 3 branques:

- a) Llops (nens) - Daines (nenes) — 8/11 anys.
- b) Ràngers (nens) - Noies guies (nenes) — 11/14 anys.
- c) Pioners (nens) - Caravelles (nenes) — 15/18 anys.

Una vegada passades les tres branques, els joves passen a formar un grup denominat "TRUC" on les activitats per l'autoformació es fan en plena autonomia.

Aquests grups (meny el "truc") estan dirigits pels "CAPS" que els orienten en la seva tasca i la seva formació.

Després de donar-nos a conèixer, passem a informar-vos de les nostres activitats durant els dos cursos que portem de vida:

El moviment escolta té organitzades unes activitats pròpies que es fan cada any en llocs diferents; tant l'any 76 com al 77, els escoltes d'Agramunt assistiren al gran "Boom" que va tenir lloc el 76 a Agramunt i el 77 a Sant Llorenç de Montgai. El gran "Boom" és una trobada de tots els escoltes de la demarcació.

Els campaments van ser a Viella l'any 76. Aquest any van ser a Montcortès, junt amb l'agrupament "Verge del Pla", d'Artesa de Segre.

Per tal de cobrir les nostres despeses, s'organitzaren durant les vacances dos sorteigs i es vengueren felicitacions nadalenques, fetes pels minyons escoltes de la vila.

Apart d'aquestes trobades s'ha dedicat molt de temps a activitats de formació cultural-religiosa (coneixença del poble...).

Seguint aquesta línia, estem planificant les activitats del curs vinent, procurant superar-nos i corregir els nostres possibles errors.

Ara que ja sabeu tot el referent al moviment escolta, voldríem que us entusiasmessiu i donéssiu una mica la mà per a poder dur a terme una tasca tan important com és la nostra. Sabem que els vostres fills s'obriran al món de la convivència i del companyerisme. Així ens donem a tots els Agramuntins i esperem anar endavant.

CRIDA A TOTES LES PERSONES I ENTITATS D'AGRAMUNT!!

Per la continuació d'aquest moviment, és necessari trobar un local. Fins ara, gràcies a la gentilesa d'una família, a la que estem molt agraïts, hem pogut disposar d'un: però per circumstàncies adverses ens veiem obligats a deixar-lo.

Per això us demanem la vostra col·laboració i, si algú ens pot ajudar, li agraïríem que es posés en contacte amb nosaltres.

Agrupament Escolta "Nostra Senyora del Socós"
AGRAMUNT

EL NOSTRE ESCOLTISME ES UN JOC MOLT SERIOS DE LLIBERTAT, FRATERNITAT I FE, EN QUE INFANTS, ADOLESCENTS I JOVES, AMB TOTS ELS SEUS PROBLEMES I AMB LA COLLABORACIO D'UNS ADULTS QUE ELS AJUDEN A CREIXER, ASSAGEN, A LLUR MIDA, A COMPROMETRE'S EN EL MON D'AVUI.

RECORD D'UNS DIES PASSATS A MUNTANYA

La muntanya s'aixeca altiva, majestuosa, elegant... però la meua reflexió no va a ser per a ella, sinó per al riu que hi neix al cim i corre per la vall, alegrant el paisatge.

El riuet neix al cim d'una muntanya, com el petit neix de la muntanya del ventre de la mare. I des que neix, no para, ell té vida, ell corre; encara que no sap cap a on, però sempre va corrent; és bonica, flairosa, gentil, l'aigua, ella va alegrant amb el seu cantar la muntanya, després alegrarà la vall.

Ara sembla que s'hagi parat, és un llac formós, que fa de mirall on es reflecteixen la lluna i les estrelles a la nit i els arbres i muntanyes d' dia; fa el seu servei aquí, però no està parada, al fons té un pas i ella salta enjogassada formant, en saltar, un bell mantell argentat i en arribar a baix, acarona les pedres que allí hi troba, però reemprèn la seva marxa, no es detura, ella va corrent i sempre sembla que sia la mateixa.

Ara ha trobat, al mig del seu camí, un vell tronc caigut; ella, humil i pacient, dona la volta i torna a seguir la seva cançó joiosa.

Ara ja no és infant ni adolescent, ja s'ha convertit en un senyor gran, en un senyor madur, però va seguint el seu camí, va corrent i va cantant, és maca l'aigua del riu gran. Quant ens ensenya! Ella refresca tothom, a tothom somriu. Si la poséssim en un vas, agafa la forma d'un vas o en una botella, si a ella la posem, ¡quanta humilitat, senzillesa i transparència!

El riu va creixent... no es detura, i no desapareix fins que arriba a donar la seva gran besada amb el mar. Així és, o hauria de ser la nostra vida, un caminar constant, sense defallències i encara que alguna vegada sorgeix algun entrebanc, cal donar la volta i reemprendre el camí i ser transparents, humils, senzills, fidels a la nostra missió de cristians i corrent i caminant, cantant i fent el bé a tothom, sense parcialitats de cap mena, tothom estimar, acollir i respectar per al dia de la nostra mort poder donar la nostra gran besada a Déu.

Quantes coses em va dir la vida d'aquest riu...! Sabré posar-les en pràctica?

CONCEPCIÓ

BAR JOVENTUT

li ofereix els seus serveis

TAPES VARIADES

SANDVITX

Begudes Refrescants i de Xocolata

¡VISITEU-NOS!

Guimerà, 20

AGRAMUNT

Tel. 390854

PREGUEU A DÉU PER L'ÀNIMA DE

Maria Gaspà i Pons

VÍDUA DE BARTOMEU ARMENGOL

que morí cristianament el dia 29 d'Agost de 1977, a l'edat de 88 anys,
confortada amb els Sants Sagraments.

A. C. S.

Les seves apenades filles i la família tota, us demanen una oració per l'etern descans de la seva ànima, i agraeixen als seus amics i coneguts les mostres de condol rebudes.

AGRAMUNT, setembre de 1977

COSES...

Un nou estil de tenda dedicada per a la venda d'objectes d'adornament i petits detalls per oferir en les seves diverses varietats i preus...

Avda. Agustí Ros, 10
AGRAMUNT

Si compareu,
elegireu
Viladàs

Xocolata Viladàs

Saló

BELLESA I ESTETICA
PER A LA DONA

Riart

- MAQUILLATGES
- Depilació a la Cera
- MANICURA

Guimerà, 14 Agramunt

Comerç JOAN ESCOLA

Guimerà, 3 AGRAMUNT

Papers pintats de les millors Cases

COLOVALL - SHART - LANCEL, PRESTIGI

Extens assortit d'obsequis per a Llistes de Boda
Cristalleries, Vaixelles, Porcellanes, Làmpares, etc.

FERRERIA - PINTURES - Estanteries Metàliques

Exclusivitats * Draperia Anglesa i Francesa
Camises - Corbates - Articles Home

Sastreria Univers

Tailleur Sastre

Avda. Carlemany, 79 - Tel. 21286 LES ESCALDES
Valls d'Andorra

FIBAL

Sastreria i Confeccions per a Cavaller i Nens

Plaça del Pou, 14 Telèfon 39 07 36
AGRAMUNT

L. COMENCE

PINTOR - DECORADOR

EMPAPERATS - MOQUETES - CORTINATGES

Avda. J. Mestres, 7 - 2.º

AGRAMUNT

Telèfon 39 07 18

L'aigua una solució per la Comarca? (III)

-Com ho veu el nostre pagès

El lector recordarà que s'encetà "Batec de la Ribera" plantejant una sèrie de qüestions en torn els problemes i les possibilitats que podria comportar la possible transformació en regadiu de la zona alta o de secà de la comarca, de dur-se a terme el projecte hidràulic de RIALP.

La vaga dels tractors, els esdeveniments polítics i les inquietuds educatives a casa nostra, han ocupat l'atenció d'aquesta pàgina durant sis edicions. D'alguna manera es trencà, doncs, el plantejament inicial. Després d'aquest parèntesi, continuarem avui, la temàtica deixada el passat mes de febrer.

Abans caldria una matisació. En el primer article d'aquesta sèrie hom deia, fent clara al·lusió a la polèmica sorgida sobre el Pantà de Rialp i les seves conseqüències: "sembla haver-se esmortuït l'espant dels promotors i, per contagi, els diferents sectors polaritzats en un o altre tipus d'oposició, convençuts potser d'un relatiu triomf, han reduït considerablement la seva activitat, almenys, a nivell públic".¹ Doncs bé, aquest estiu —concretament en el mes de juny—, el Govern aprovà la seva construcció. El silenci que s'alvirava, fa uns mesos s'ha trencat. "El monstre de RIALP ara apareix i ara torna a desaparèixer sense acabar de néixer del tot, però sense morir tampoc completament", escriu l'amic MAURICI CIRERA.² L'obra hidràulica de RIALP i els seus futurs recs torna, doncs, a ésser notícia. Notícia i polèmica.³

L'anunci del projecte de recs amb aigües elevades, que al seu dia se'ns donà, no va significar pas, entre nosaltres, un esclat de joia ni tampoc d'alegria; l'entusiasme no esdevingué una reacció majoritària. Per altra part, l'espai de temps succeït, des de llavors, tampoc es pot dir que hagi accentuat el nivell d'expectació. Crec, més aviat, que l'actitud generalitzada dels possibles regants s'ha decantat clarament cap a un marcat exepctisme, una certa desconfiança i una fredor força palesa.

Als ulls de gent aliena a la realitat viva de les nostres terres, aquest comportament, pot semblar-los una estranya contradicció quan podria molt bé ser una actitud força raonada i àdhuc coherent.

Cal pensar que si les manifestacions populars d'avui esdevenen diferents a les d'altres temps, alguna cosa hi deu haver que ho expliqui. Es un fet prou palès que la problemàtica actual del pagès, àdhuc la seva mateixa mentalització, ha entrat ja en un procés de forta transformació. Crec que el complex organigrama de la nostra societat, l'afecta com mai. Al pagès, per tant, si vol sortir-ne reexit, no li queda altra alternativa que respondre amb les mateixes formulacions que li han estat imposades; això és, tenir molt en compte els conceptes de rentabilitat, possibilitats econòmiques a curt i llarg termini i valorar molt bé el seu potencial humà, així com el grau de garantia de continuïtat del mateix. En aquests moments, per més meravellós i somniat que pugui ser un determinat projecte, no es pot, de cap manera, donar-li el vist-i-plau, si la seva realització no s'analiza seriosament des de l'esmentat plantejament. A ningú no es pot obligar a llençar-se cap a una aventura sense sortida.

Tots sabem que l'economia del pagès, cada dia empitjora. També el desànim sociològic cada vegada és més acusat. El servei d'estudis del Banc de Bilbao, en un dels seus últims treballs, ens diu, entre altres coses: "... quan la crisi econòmica va fent camí i es veu difícil el sortir-ne, quan s'espera encara l'adopció de les mesures adequades per portar a terme la tan desitjada reactivació, molt poca gent es recorda de l'agricultura,

principal víctima de l'actual crisi i de la inflació que ens acompanya".⁴ La terminologia emprada és molt entenedora i la denúncia no pot ésser més greu.

Amb tot i ser bo que els especialistes en economia facin aquesta mena d'afirmacions, mai no podem oblidar les realitats de cada dia que, poc a poc, el món pagès es veu obligat a pair. Em refereixo a dos factors cabdals que, entre altres i segons l'informe FOESA, no fan altra cosa que alimentar un fort corrent de despoblament agrari, tant a nivell de residència com d'activitat professional:

a) es dona, sense parar, un constant desequilibri entre les despeses de producció i els resultats de les vendes de les collites. Els ingressos de les famílies pageses són cada dia més mígrats.

b) per altra banda, els mitjans de comunicació social —especialment la televisió amb moltes hores d'audició als pobles— ens presenten un model urbà de vida i de costums —no sempre real—, que el subconscient del receptor converteix sovint en una fita o en un "grup de referència" a assolir.⁵

El resultat de tot això, en lloc de paliar la crisi econòmica l'afavoreix, ja que s'abandona un mitjà que, segons el Banc de Bilbao, caldria potenciar; en lloc de portar "la ciutat al camp" com diu LOPE ALBERDI, en un intent de buscar una sortida als entrebancs econòmics, socials i psicològics que "sacsegen el món rural català", els homes dels pobles s'amunteguen a les ciutats.⁶

El resultat és que a la nostra comarca de secà hi queda actualment molt poca gent i les possibilitats econòmiques dels pagesos cada dia són més poques. No cal estranyar-se, doncs, que es miri de reüll qualsevol tipus d'inversió, per més falta que faci l'aigua.

Joan NOVELL

Citacions:

1. "SIO" n.º 155, gener del 1977.
2. "PANTA DE RIALP: PREC ALS PARLAMENTARIS LLEIDATANS", article de Maurici CIRERA publicat a "La Mañana", 20 d'agost de 1977.
3. Cal veure: "Catra abierta del Colegio de Arquitectos de Lleida al Ministerio de OBRAS PUBLICAS y URBANISMO (LA MAÑANA" 17 d'agost de 1977). També la petició dels Partits Polítics Lleidatans als Parlamentaris Catalans en la històrica ASSEMBLEA DE LLEIDA ("LA MAÑANA" 24 d'agost de 1977).
4. "HAY QUE HECHARSE AL CAMPO", por el SERVICIO de Estudios del BANCO DE BILBAO, (LA MAÑANA" 17 agosto 1977).
5. Estudios Sociológicos sobre la situación Social de España, 1975.- Fundación FOESSA.- E. Euramérica, Madrid, 1976, pàg. 1389.
6. "NO AL CATASTROFISME", article de Lope ALBERDI a "CATALUNYA Agraria", n.º 4, julio de 1977.

BARRIS

Amb aquestes ratlles, no vull dir que qualsevol temps passat fos millor, però si resseguim la història de la nostra vila ens adonarem que des d'antuvi les festes populars proliferaren a Agramunt abonades per un sentiment de collectivitat, germanor i aires de goig. Dissortadament, però, les ganes van anar decreixent paulatinament, fins a restar pràcticament extingides les festes i fins i tot les ganes de fer-les.

Quan parlo de tot això em refereixo concretament als tan tradicionals i arrellats "Balls de Barris", que s'havien arribat a convertir en petites festes majors de cada carrer.

Però un bon dia, en un bon carrer, uns bons senyors, van donar el cop de cap i ja tornem a tenir els "Barris" aquí, i, tal com era d'esperar, el seu retorn ha estat esclatant, perquè les ganes, la gent, no les havia perdut, tan sols se'ls havien adormit. En veient aquest èxit, potser caldria que la gent de tots els carrers recogitèssim una mica sobre el sentit d'un Ball de Barris, que es tracta d'una vertadera festa popular, que semblava que no s'estilaven, però que ara retornen amb força.

Estem acostumats a sentir que el Carrer de Sió és propens a aquests tipus de festes, perquè reuneix un cúmul de circumstàncies de què no gaudeixen d'altres carrers; i això, en la major part dels casos no és cert, només serveix d'excusa absolutòria per a ni tan sols intentar de tirar-ho endavant en els respectius barris. No es pot dubtar que dins d'uns estrets marges, els problemes d'organització són a tot arreu els mateixos, el que passa és que des de fora sols es veu la gresca, els maldecap són dins.

Després de meditar-ho seriosament, gairebé segur que arribarem a la conclusió que caldria reempènyer aquestes manifestacions populars arreu de tots

els carrers d'Agramunt, entre d'altres coses perquè no podem oblidar que una forma de recobrar la nostra identitat és recuperar les nostres festes.

LA COMISSIÓ DE BARRIS CARRER DE SIÓ

CAL DEIXAR-NE CONSTANCIA

La nostra Vila, malgrat el seu aspecte potsar una mima insignificant i d'evolució calmosa, deu ésser segurament portadora de valors que, si bé romanen en estat latent duran llargs períodes, de sobte es desvetllen i donen la campanada.

I així a voltes ens quedem gratament sorpresos de veure com, d'una manera per a molts inesperada, convilatans nostres als que hem conegut de petits i tractat en infinitat d'ocasions, surten de l'anonimat en què la majoria estem immersos i assoleixen, a més de popularitat, no solament reclosa a Catalunya sinó que àdhuc abasta a tot l'Estat espanyol.

Una prova ben palesa del que queda dit, ens la donaren els resultats de les eleccions generals celebrades el pasat 15 de juny i de les que en sortiren guanyadors els agramuntins en Josep BALL ARMENGOL, elegit Senador per l'Entesa dels Catalans per Lleida i en Josep M.ª TRIGINER i FERNANDEZ, nomenat Diputat per Barcelona per la coalició electoral Socialistes de Catalunya.

Com si això fos poc i per acabar d'arrodonar la cosa, més recentment ens hem enterat també pels esmentats mitjans de comunicació, que dos altres convilatans, en Ramon VILADAS i MONSONIS i en Jaume ROS i SERRA, han estat distingits per l'Honorable Josep TARRADE-

LLAS, President de la Generalitat de Catalunya a l'exili la restauració de la qual a casa nostra sembla que estigui al caure (si bé de moment d'una manera provisional), nomenant-los Assessors de dita Presidència.

Felicitem ben sincerament els quatre mentats agramuntins, congratulant-nos del seu reeiximent, així com també els desitgem a tots els millors encerts per l'èxit en el desenvolupament de llurs càrrecs que, no dubtem, deuen tenir les seves dificultats.

I considerem també que era gairebé obligat el present comentari, si més no perquè calia deixar constància d'aquests esdeveniments en la nostra publicació convençuts que, homes com ells, són els que poden deixar riellera...

C.

Sió, 22-8-77)

El Municipi

L'Ajuntament Ple i la Comissió Municipal Permanent, en sessions celebrades durant el passat mes d'Agost, adoptaren els següents acords:

SOLICITUD ANTICIPACIÓ REINTEGRABLE.

Es sol·licita a l'Exma Diputació Provincial una anticipació reintegrable de 250.000 ptes. amb destinació a millorar l'accés a la Donzell.

ACCÉS DONZELL.

Comprometre's formalment a aportar la quantitat assignada per a la financiació de l'obra incluída al Pla d'Obres i Serveis bienni 1976-77 denominada accés a la Donzell.

LLICÈNCIES D'OBRES.

Al Sr. Lluís Pons Martí, pintar façana casa al Raval de St. Francesc.

Al Sr. Jaume Querol Boncompte, ampliar porta corral Extramurs Castell.

Al Sr. Manuel Farràs Marquilles, rebaixar terreny corral al Raval de Puigverd, fins al nivell del carrer.

Al Sr. Josep Penella Bertran, reparar baixos casa carrer Sant Joan.

Al Sr. Marc Flores Artero, arrebossar façana casa carrer Castell.

A la Sra. Josepa Ribera Viladot, pintat façana casa Plaça Església.

A la Sra. Narcisa Ros López, arrebossar parets terrassa casa carrer St. Joan.

Al Sr. Bartomeu Mestres Llord, obertura d'una porta i pintat de façana al Raval St. Francesc.

Al Sr. Bartomeu Jové Serra, posar fonaments d'un edifici de baixos i sis vivendes a l'Avda. J. Mestres.

Al Sr. Faust Viladàs Montsonís, obres interiors a la casa carrer Sabateria.

Al Sr. Emili Martínez Llorens, reconstruir clavegueres casa carrer Carabassa.

Al Sr. Nicolás Monterroso Villaseca, reparació teulada casa a Ntra Sra. del Socós.

Al Sr. Ramon Barril Marquilles, obres interiors i construcció d'una tribuna a la casa carrer Cas'ell.

FESTA BANDERETA CREU ROJA.

Autoritzar a l'Assemblea Local de la Creu Roja Espanyola la col·lecta de la Festa de la Bandereta el dia 11 de Setembre

COMPTE DE CABALS.

S'aprova el Compte de Cabals corresponent al segon trimestre de l'exercici actual rendit per Depositaria.

CONCESSIÓ TROFEU.

Concedir un trofeu a Moto Club Segre, de Montgai per a premi a un dels pilots classificats al III Gran Premi d'Espanya de Moto-Cros.

OBERTURA ESTABLIMENT.

Es concedeix autorització per a l'obertura d'una tenda de queviures a la Plaça Mercadal a la Sra. M.ª Alba Vilalta Anguera.

CABINA TELEFÓNICA.

Concedir permís a la Companyia Telefónica Nacional d'Espanya per a instal·lar una cabina enfront a Correus al carrer A. Guimerà.

PRESES D'AIGUA.

A la Sra. M.ª Carme Escolà Boncompte, dret de junció segon pis a la casa carrer Avda. J. Mestres.

Al Sr. Antoni Rovira Pijuan, dret de junció segon pis casa carrer Sió.

COMPTE I FACTURES.

Se n'aproven diverses per un import total de 575 216 pessetes.

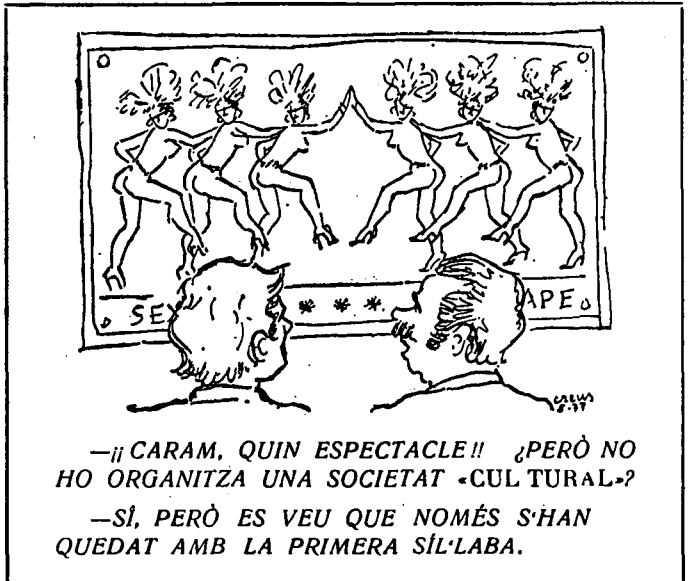
Amb prec de publicació, hem rebüt, del Col·legi Nacional d'Agramunt, el següent comunicat:

TÍTOL DE GRADUAT ESCOLAR PER A ADULTS

El dia 3 d'Octubre començaran les classes oficials per l'obtenció del Títol de Graduat Escolar, al Col·legi Nacional d'aquesta Vila.

Per inscriure's poden dirigir-se tots els matins, a partir de les 9 fins les 12 al despatx de la Direcció de l'Institut i a la 1 al Col·legi Nacional de l'Avinguda Agustí Ros.

LA DIRECCIÓ

Preguem als subscriptors que ens vulguin disculpar pel retard sofert el mes d'agost, ocasionat per problemes de vacances i altres.

EL PARLAMENT DE CATALUNYA

Dins la *Campanya per les Institucions*, el CONGRES DE CULTURA CATALANA ha editat un fulletó entorn "El Parlament de Catalunya", del qual n'oferim un resum.

* * *

El dia 9 de setembre de 1932, després de llargues i polèmiques sessions parlamentàries, les Corts Constituents de la II República aprovaren l'Estatut d'Autonomia de Catalunya. Aquest Estatut, malgrat que retallava notablement l'Estatut de Núria —massivament plebiscitat per tots els catalans—, restablí el funcionament de la històrica Generalitat de Catalunya i fixava com a òrgans principals: el Parlament, el President de la Generalitat i el Consell Executiu (govern).

COMPOSICIO DEL PARLAMENT

El Parlament havia d'estar format per 85 diputats; no obstant, a la pràctica, tan sols n'hi hagueren 83 perquè Macià i Tallada havien estat elegits en 2 circumscripcions en les eleccions del 20 de novembre del 1932. Els diputats es varen agrupar en diverses fraccions parlamentàries. El grup hegemònic, que va vertebrar la majoria, fou l'Esquerra. Tots els diputats eren d'origen català; posseïen un grau de joventut notable —el 40% tenia menys de 40 anys i poc més del 20% passava dels 50—; més de la quarta part podia invocar una relativa experiència política, si bé més com a oposició que en càrrecs governamentals. El 30% tenia estudis primaris i no arribava al 60% el percentatge dels diputats amb estudis universitaris. Per professions dels diputats foren: advocats, comerciants, professors, metges, agricultors. En el Parlament no hi va participar cap aristòcrata ni tampoc cap funcionari.

ESDEVENIMENTS HISTORICS

El dia 5 de desembre de 1932 va ser inaugurat solemnement el Parlament; F. Macià, president provisional de la Generalitat, adreçà al poble de Catalunya un important i emotiu missatge.

El dia 13 de desembre es constituí definitivament el Parlament després d'haver estat aprovades les actes de la majoria de diputats. En aquesta sessió es nomenà com a President del Parlament Lluís Companys.

El dia 14 de desembre el Parlament elegí Macià primer president de la Generalitat i el 20 es presentava el primer govern i dies després els primers pressupostos.

El dia 20 de juny de 1933 Ll. Companys passà a ocupar la cartera de Marina del govern de Madrid, cosa que va provocar una renovació en la presidència i que recaigué en J. Casanovas.

El 25 de desembre moria F. Macià; el Parlament li dedicà una solemne i emotiva sessió necrològica el dia 29.

El dia 31 de desembre Ll. Companys fou elegit president de la Generalitat i el 5 de gener presentà el seu primer govern.

El gener de 1934, després de la seva derrota a les eleccions municipals, la Lliga es retirà del Parlament, en protesta pels incidents succeïts al llarg de la campanya electoral.

El dia 21 de març el Parlament aprovà la Llei de Contractes de Conreu, que el 8 de juny declarava inconstitucional el Tribunal Constitucional de la República. El Parlament Català tor-

nà a votar idènticament aquesta llei el dia 12. Aquest i altres incidents varen enrarir les relacions amb el govern de Madrid.

A l'octubre de 1934 la CEDA accedí al govern. Catalunya sentí amenaçada la seva autonomia. El 6 d'octubre el govern de la Generalitat proclamà l'Estat Català de la República Federal Espanyola, que va durar fins la matinada del dia següent, quan l'exèrcit va rebre la rendició de la Generalitat. Una llei de la República del 2 de gener de 1935 va suspendre les facultats que l'Estatut concedia al Parlament, que no es va reunir ni un sol cop més mentre durà aquesta etapa.

Just després del triomf a les eleccions del Front Popular, el Parlament es tornà a reunir el 29 de febrer de 1936, després de 17 mesos; el seu primer acord fou de confirmar Ll. Companys com a President de la Generalitat i ell confirmà el govern.

A partir del 21 de juliol, el Parlament tan sols es reuní en cinc ocasions.

FUNCIONS DEL PARLAMENT

L'Estatut del 1932 i l'Estatut Interior de Catalunya encomanaren al Parlament tres funcions fonamentals:

A) *Funció Legislativa*: Malgrat el curt espai de temps de què disposà el Parlament, l'activitat legislativa fou molt intensa i tingué sempre un marcat caràcter progressista. El Parlament aprovà 110 lleis. El 27% corresponen a la vida local, el 21% eren lleis de tipus econòmic o financer; el 16% eren lleis presents pel departament de justícia; el 45% es referien a temes culturals i sanitaris i el 3% relacionades amb els temes agrícoles. El Parlament va fer una tasca legislativa ponderada i, alhora, progressiva i plena de modernitat, d'una excepcional qualitat tècnica.

B) *Funció de Control*: El Parlament, ultra designar el President de la Generalitat, controlava la seva actuació així com la del seu Consell Executiu i podia forçar la seva dimissió en cas que el Parlament els retirés la confiança. A la pràctica aquest fet no es produí mai.

C) *Funció Electiva*: El Parlament era l'encarregat de nomenar el President de la Generalitat. El desembre de 1932 nomenà F. Macià i en morir aquest el desembre de 1933, nomenà Ll. Companys. A més, nomenà sempre el seu president i la mesa dels Parlaments.

AVUI

Avui la nostra autonomia només es pot assolir mitjançant el restabliment de les nostres Institucions i, per tant, del nostre Parlament. Les nostres institucions autonòmiques serviren per legislar, per governar i per jutjar; i permeteren un major control popular sobre els centres de decisió, feren el poder més eficaç, més democràtic i més català.

Això és el que demanem de nou avui tots els catalans, quan cridem **VOLEM L'ESTATUT**. Demanem el restabliment d'unes institucions i uns principis que ja funcionaren en altres temps; que amb variants funcionen avui arreu del món, i que faran possible de nou el restabliment d'un govern democràtic i català, més controlat i més eficaç.

CONGRES DE CULTURA CATALANA
Secretariat d'Agramunt